

Farkas Gábor

Itt hagyom

Az ősz enyém. Szürke ködje,
színei szavaim,
elidőz a rím és ritmus
az ősznek ágain.

Az ősz enyém. A kikezdett
idő emlékei
mind az ősz. Csak zenéjét,
csendjét kell érteni.

Az ősz enyém. Nem idegen.
De magammal ködjét
és ritmusát nem vihetem.

Itt hagyom
pihenni avar-pamlagon.

Táj kontúr nélkül

Az ég felé, mint fedetlen karok
az út mellett nyújtózó faágak.
Kontúrvonalak nélküli látvány,
nem keretezi semmi a tájat.

Mint tollfosztott szárnyak: a faágak
elnyújtózva némán az út mellett.
Torzó rendezetlenség a látvány,
és ködkeresztezett a tekintet.

Köddel telt tájban jelek az ágak.
Mint elveszett irány: a látványban
a tekintet. Roncsolt húrként pattan
gyűrött mindensége a hiánynak.

A félelem anatómiája

*„A csikket ne az arcán nyomjátok el,
ő érzékeny, vele vigyázni kell!”*
(Kontroll csoport)

a nyílás szűk
egy szem egy ütés
a betekintés mint
részvételen érintés

szilárd a fény
borzolt sötétség
csak néha koppan a sűrű homály

a dallam ismerős
mint az irgalom
az elhaló visszhangban

A kezek szorítása
már csak a léleknek fáj
és feloldozás a
testtel terített oltár

Csák Gyöngyi

Vaszari képeslapok Lázgörbe

Érzékelhető
rettegés mezőimen
vérszomjas kaszák.

Hangos szürcsölés
A Nagyárok hús vizét el-
és kiapasztják.

Siratja fáit
az erdő mint szívenlőtt
fiát nagyanyám.

Tehetetlen béke

Gyarló csontjaimat
lassan porrá őrli
a tehetetlen béke,

erdőimet ellopták
fényben imádkozó
fáimat kivágták.

Letarolva büszkeségem
hold és csillaganyajegyem
teremtőm mellemről
orvul visszavette

tehetetlen béke ül
gyarló csontjaimra,
hiába nyílna a bicska
megfáradt szívemben.

Harminchat: a halál még messze van,
Harminchét: a mindenség hava kék,
Harmincnyolc: hiába reggel, alkonyul,
Harminckilenc: mondatlanok lüktetnek
nyelvemen,
Negyven: csak ne mellé és félrebeszélve!

Egyik létből a másikba vetve

Akárha madárszárny
forró tenyered köröz felettem.
Nemrég istent keresve
dúltuk fel egymásban a világot,
újjáélesztett szívemre
mégsem vigyáztál,
mihez kezdhetnék így
egyik létből a másikba vetve?
Beleragadván
a hiábavalóság pocsolóáiban
egyre rémültebben dagonyázom
múlttá a jelent –
a lehetőségek nyálkás angolnai
alattomosan siklanak ki kezeimből
s csobbannak vissza a semmibe.

Bányai Tamás

Elégtétel

A fene se tudta, hogy az a barom rendőr nem tud úszni. Talán – de csak mondom –, talán akkor minden másként történik. Az a szadista asszony is élne még, noha őerte ma sem hullajtanék könnyeket.

1962 nyara volt, augusztus eleje, tikkasztó hőség. A Dunára jártunk le húsítani magunkat, s persze úszkálni nagyokat meg fejest ugrálni az uszályokról. Akkoriban még sóder, terméskő és farakások uralták a pesti Dunapartot, átellenben a Margitszigettel. Volt, hogy hat-nyolc uszályt is kikötöttek a parti vascolöpökhöz, kettőt-kettőt egymás mellé. Míg az uszályosok a kabinjaikban hűsöltek, vagy a földszintes épületek valamelyikében zsupáztak a telepőrrel, addig mi, kölykök egyre-másra ugráltuk a fejeseket a belső uszályokról, aztán csorogtunk le a vízzel, néha egészen a Margit-hídig. Aznap is öten mentünk le a partra, ebéd után, haverok. Ingünket, gatyánkat ledobtuk a lépcsőre, s már vetettük is magunkat a vízbe. Két lépcsővel arrébb, a Margit-híd felé egy öregúr horgászott, mellette két hölgy süttette magát a budai hegyek felől tűző nappal. Rajtuk kívül csak két rakodómunkás támasztotta lapátját, cigarettáztak, a kutya sem törődött velünk.

Egyedül indultam, hogy még egy fejest ugorjak, a többiek ott maradtak a lépcsőkön heverészve. Amikor átléptem a belső uszályra, hallottam valakit kiáltani: „Vigyázz!”, de oda se bagóztam, fel sem merült bennem, hogy nekem szól a figyelemztetés.

Éppen ugrani készültem, mélyfejest, ám a szemem előtte még akaratlanul is végigpásztázta a vizet. Rögtön észrevettem az uszály felé közeledő rocsót. Három vizirendőr vigyorgott rám, ahogy csalafinta vadászok pofája torzul a kelepcét közelítő vad láttán.

„Hohó!” – mondom magamnak, se a vízbe, se a rocsótokba nem ugrom a kedvetekért. Visszavigyorgtam rájuk. Megfordultam, hogy levágtatok az uszályról, a lépcsőről összeszedem a gönceimet, és szép nyugodtam elhúzom a csíkot. Nincs az a rocsó, amelyik utánam jönne a partra.

Megfordultam, és szembetaláltam magam a fakabáttal. Nem is vettem észre, mikor tornázta fel magát az uszályra. Az is vigyorgott. Gondolhatta biztos, na most aztán se part, se víz, nincs kiút. Gumibotja előrelendült, azt hittem, ütni akar. De nem. Amint odaért a közelembé, böködni kezdte a hasamat. Gonosz vívó szúrkálja így ellenfelét, amikor az már leeresztette kardját, s csak áll a páston, feladva a küzdelmet.

– Na, te ganéj! Ugrálunk? Ugrálunk? De most aztán behúztunk a csőbe!
És minden szó mellé egy bökés.

Kerek pofája volt, apró malacszemekkel és olyan lapos orral, mint amelyik többször is találkozott már a homokzsákkal. Valamivel alacsonyabb volt nálam, vastkos, esetlen mozgásúnak látszó legény. Tányérsapkája hetykén hátracsúsztatva, helyzetének tudatában ő is elégedetten vigyorgott rám, mint társai a rocsóból.

Isten látja lelkem, még ma sem tudom, ösztönösen, vagy tudatosan cselekedtem.

Háttal álltam a Dunának, s úgy tetszett, a fakabát azért nyomkodja gumibotját a hasamba, hogy belelökjön a vizirendőrök karjaiba. Az egyik bökésnél valóban megtántorodtam egy kicsit, mégsem annyira, hogy elveszítsem egyensúlyomat. De vannak pillanatok, amikor az ember villámgyorsan gondolkodik és dönt, olyan gyorsan, hogy nem is érzékeli, mintha valaki más gondolkodna és döntene helyette, neki már nem is kell mást tenni, mint haladéktalanul végrehajtani a ki tudja kitől kapott parancsot.

Két marokkal megragadtam a gumibotját, mintha csak megkapaszzkodni akarnék, nehogy hanyatt essek, ámde közben már elrugaszkodtam az uszály vaslapjáról, s persze rántottam magammal a fakabátot is. Nem volt egy nyimnyám alak, testi erővel is meg volt áldva, vissza tudott volna húzni, hacsak el nem ereszti a csuklójára pántolt gumibotját, amit markoltam görcsösen. Őt meg teljesen váratlanul érte a rántás, meg is csúszott a vizes vaspadlón.

Repült velem együtt a vízbe, bal kezével a levegőt markolászva valamiféle remélt kapaszkodó után. Még láttam, ahogy a meglepetéstől és a rémülettől torz görcsbe rándul a malacképe, és fejről lecsúszik a tányérsapka.

Így maradt meg emlékezetemben, mint egy repülni képtelen riadt madár.

Közben én már a levegőben elengedtem a gumibotot, és igyekeztem egy félfordulatot tenni, ne a hátam csapódjon a vízre. Amint felbukkantam a vízből, látom, hogy a fakabát eszeveszetten és fuldokolva kapalózik, s valahányszor kidugja fejét a víz alól, akkorákat nyeldes, mint aki egy falatban akarja bekapni az egész világot. Addigra a rocsó már meglódult, segítő kezek nyúltak a fakabát után. Én meg gyors csapásokkal úszni kezdtem. Ha elérem az uszály végét és kijutok a partra...

Nem volt szerencsém. A fakabátot becibálták a csónakba, a rocsó sebesen közeledett felém. Utol is ért, talán öt méterre a parttól. Négy kar nyúlt ki utánam, egy erős kéz a hajamba markolt, és egy percen belül én is a rocsóban találtam magam.

A rendőrcsónak odahúzott a parthoz, a vízikopók kilöktek a lépcsőre, az ázott veréb fakabát is utánam ugrott. Ahogy a lába földet ért, első dolga volt egy jó nagyot rám sózni a gumibottal. A dögje. Társai a csónakból utána dobták a tányérsapkáját. Egy kéz emelkedett a magasba, hogy elkapja. Akkor vettem észre, hogy a lépcső alján ott szobrozik egy másik zsarú is, elállva az esetleges menekülés útját. Ő kapta el a sapkát, a másik mancsával pedig megragadta a karomat, ugyanígy tett vízből kimenekített párja is. Haverjaimnak addigra már hült helye volt. Ha az uszályoktól takart rocsót nem is, a parton közeledő zsarukat időben

észrevették, s pillanatok alatt kereket oldottak. Csak a lépcsőre hajigált gönceim maradtak utánuk.

A zsaruk nem hagyták felszedni a cókmókomat. A száraz fakabát hajolt le értük, s csapta a hóna alá. Úgy, ahogy voltam, egy szál fecskében vonszoltak végig a Sziget utcán, egészen a Kresz Géza utca sarkán levő rendőrőrsig.

Nem sokan jártak a Sziget utcában, de ugyancsak eltáthatta száját az, aki látott minket. Páratlan látványt nyújthattunk mi, hárman. Én sem lehettem túl épületes jelenség egy szál fecskében, de a Dunát megjárt fakabát különleges tünemény volt. Ruhájából még mindig csöpögött a víz, apró pöttyöket hagyva maga után az aszfalton, mintha éppen most került volna ki egy ézengéses zuhi alól, amit csak őrá borított egy jó nagy dézsából a jóisten. Volt mit bámulni rajtunk.

Én ugyan igyekeztem behúzni fülem-farkam a két fakabát között, és nem a rám csodálkozók miatt, hanem ahogy közeledtünk az őrshez, úgy lett rajtam úrrá a félsz. Tudtam, hogy a zsaruk nem fognak kesztyűs kézzel bánni velem, és mit tagadjam, kezdtem rettegni a várható pofonoktól. Görcsbe rándult a gyomrom, a torkomba szorult gombóctól alig kaptam levegőt.

Az első pofont meg is kaptam, amint a két fakabát belökött az őrsre, de úgy ám, hogy kis híján az ügyeletes íróasztalán landoltam. Az meg rögtön felpattant a székeről, és lekevert egy jókora fülest.

– Így köll ide begyünni? – dörögte a kísérszöveget a pofonhoz, mintha én bizony önként tennék látogatást a kócerájukban.

Ezt követően a falhoz állítottak, háttal a zsaruknak, s azonnal, csak úgy, mihez tartás végett, valamelyik akkorát csapott a fejemre, hogy azt hittem, áttöröm a falat. Hát bizony, kemény fal volt, jóval később vettem észre, mekkora púp nőtt a homlokomra.

Aztán egyszer csak valaki megragadta a vállam, és úgy megpenderített, hogy majdnem kiszédültem az őrsről. Az ázott veréb fakabát volt, glancba vágva, száraz egyenruhában.

– Haza akartál vágni, te kis pöcs? Na, majd én megmutatom neked, hogy kell valakit hazavágni!

És mint akinek eszét vették, ütlegetni kezdett a gumibottal, három másik meg röhögve biztatta. Ott álltak mellette, ugrásra készen, ha netán egy kis segítségre szorul az az átok. Talán agyon is ver, ha nem toppan be az őrsparancsnok.

– Ki ez a jómadár? – kérdezte a főzсарu, mire hál' istennek abbamaradt az ütlegetés.

Addigra én már azt sem tudtam, fiú vagyok-e vagy lány. Mindenem sajgott, mozdulni sem akartam, a legkisebb mozzanatra is olyan fájdalom nyilallott belém, mintha jól meglendített súlyos ólomgolyókkal dobálnák a testem. De legalább kaptam egy néhány percnyi pihenőt, amíg a fakabát beszámolt a történetekről. Az

őrsparancsnok végighallgatta, aztán odalépett hozzám. Egy darabig csak bámult a képembe. Összeszorítottam a fogaimat, nehogy hangosan elbőgjem magam. Lehorgasztottam a fejem, ne lássa a könnyeimet, én viszont még a fátyolos szememmel is láttam, mekkora hurkákat vert rám az a barom.

– Ezt bizony nem úszod meg szárazon, te csirkefogó – bömbölte az őrsparancsnok. Azt hittem, ő is letekeri rajtam a magáét. De ezután már nem nyúltak hozzám. Rám parancsoltak, hogy szedjem magamra a gönceimet és álljak vissza a falhoz. Onnan, a fal felé fordulva kellett válaszolnom a kérdéseikre. Ki vagyok, mi vagyok, honnan jöttem, és miért? A miéltre nem hagytak válaszolni, belém fojtották a szót, mondván, tudnak ők mindent nagyon jól. A sok észkombájn!

Nem tudom mennyi idő telhetett el addig, de az egyik zsarú egyszer csak megint megragadta a vállam.

– Na, lódulj!

Ha nem lettem volna elfoglalva testem sajkásaival, tán még el is csodálkozom, hogy mekkora rabomobil jött értem. Feltuszkoltak arra a kerekes síttre, én meg örültem, hogy végre egyedül vagyok, megszabadultam azoktól a hóhéroktól. Összekucorodtam a pad végére, s olyan elmerülten tapogattam a hurkáimat, hogy nem gondoltam arra, hova is vihetnek. Ezt csak akkor tudtam meg, amikor a rabomobil megállt a Szabadság téri gyermekvédelmi előtt. Noha még sohasem jártam itt, hírből már ismertem. Sok jót nem hallottam róla.

Este lett, mire egy nyomozó, vagy ki a fene, befejezte a kihallgatásomat. Ezután egy smasszer bekísért egy terembe, ahol már nyüzsögtek páran, hozzám hasonló vagy még fiatalabb kamaszkölykök. Azok is szerettek volna kifaggatni, de elküldtem őket a francba, és szótlánul lefeküdtem a vaságyra. Sose hittem volna, hogy egy alapos verés is képes kifárasztani valakit, de én nagyon-nagyon fáradt voltam, és rövid idő alatt el is nyomott az álmom.

Akkor sajtott csak igazán mindenem, amikor reggel nagy cécóval felzavartak. És egy percnyi időt sem hagytak nyomorúságommal törődni. Egy smasszer kiterelt bennünket a hálóteremből az udvarra, ahol a fal mellett kellett felsorakozni. A mögöttem álló srác odasúgta, most jön a reggeli torna. Az ám a felüdülés! Azt hittem, el tudom képzelni, miről beszél. Tévedtem.

A kíséző smasszer mindenre készen megállt az ajtóban, ahol megjelent egy harminc év körüli nő. Halásznadrágban, lenge nyári blúzban. Dús, hosszú vörös haja volt, hátul kontyba kötve. Kedvesen mosolygott, mint egy óvó néni, amikor valami jó játékot akar rátukmálni a dedósokra. Nagy és feszes mellei voltak, formás lábai, ha utcán futok vele össze, kétszer is megfordulok utána.

– Na, itt van megint Mesterné, a boszorka – hallottam a hátam mögül. Akartam mondani a srácnak, hogy ilyen boszorkány látogasson meg, amikor rám tör a vágy, csakhogy erre már nem jutott idő.

– Leguggolni! – rikkantotta az a szépséges bestia. – Indulás!

A többiek már ismerhették a dörgést, mert guggoló helyzetben emelgetve lábait, a menet megindult a fal mentén. Az egyik srác tenyerével akart megtámaszkodni a földön, ám a nő egy szemvillanás alatt ott termett, és túsarkú cipője sarkával rátaposott a kézfejére. Csóri kölyök felüvöltött kínjában.

– Kuss! – parancsolt rá Mesterné. – Most mutasd meg, milyen jó erőben vagy!

Elindult a sor haladásával ellenkező irányba, s aki véletlenül vagy a fáradtságtól letenyereelt, annak rátiport a kezére. A többieket enyhének nem nevezhető rúgásokkal ösztökélte mozgásra. Egy kisebb krapekot, aki nem bírta erővel a guggancs tornát, a hajánál fogva cibált fel. Engem sem kímélt, miért is tette volna. Amikor odaért hozzám, akkorát rúgott az oldalamba, két véraláfutásos hurka közé, hogy felüvöltöttem.

– Csak nem fáj? – kérdezte, s közben változatlanul mosolygott, mintha simogatni készülne anyáskodó szeretettel. Csak a szemében vettem észre valami különös csillogást, egy jéghideg gyémánt erős, fájdalmasan kápráztató fényét. – Amikor a haverjaiddal focizol, nem fáj, ha beléd rúgnak? Gondold azt, hogy véletlenül most én szabálytalankodtam.

A következő rúgás kibillentett az egyensúlyomból, és az a jótét lélek cipőjének hegyes orrával segített feltápászkodni. Persze én is letenyereletem. Épp hogy nem tiport egy lukat a kezemre.

Aztán, mint aki közmegelegedésre elvégezte reggeli feladatát, a smasszerra hagyott minket, és eltűnt az épületben.

Másnap behívták anyámat, aki hazavitt. Gyalog mentünk a Szabadság térről a Pannónia utcába. Útközben egy szót sem váltottunk egymással, s én ugyancsak tartottam tőle, hogy ezt a konok hallgatást otthon is egy kiadós verés fogja követni. Anyám mégsem bántott.

– Bezzeg, ha élne apád! – intézte el az egészet egyetlen megjegyzéssel.

Meglepetésemre, egy hónappal később idézést kaptunk a Markó utcába. Tárgyalásra. Nem volt nehéz kitalálni, mi ügyben. Anyám a kezeit tördelte, és én is majréztam, ennek még javítóintézet lesz a vége. A bíró azonban nagyon rendes volt, csak egy tanácsi gyámot rendelt mellém, akinek hetente be kellett számolni a dolgaimról.

Ősz volt már, amikor az utcán megláttam Mesternét. Egy dakszlit sétáltatott. Biztos láttam azelőtt is, talán meg is mustráltam néhányszor, ez most mégis más volt. Szépsége most egy cseppet sem nyűgözött le.

Nem tartott hosszú időbe kideríteni, hogy ott lakhat a környéken, pontosabban a Balzac utca végén, a Szent István parknál. Kifigyeltem, a Duna-partra hordja le kutyáját sétáltani.

Nem tudom, mi ütött belém, ugyanis ezt követően minden nap kilestem. Akár

egy megszállott, aki minél jobban szeretne szabadulni egy gondolattól, annál inkább a hatása alá kerül. Rögeszméje lesz.

Mesterné szinte kivétel nélkül minden nap ugyanabban a kora esti órában sétáltatta kutyáját. Keresztül a parkon, majd a Sziget utcai lépcsőnél le a Duna-partra. Elsétált az emeletnyi magasra felstószolt farakások mellett, majdnem a Margit-hídig, és vissza, ugyanezen az útvonalon.

Eleinte nem volt semmiféle elképzelésem, hogy mit is akarok, az ötlet csak a sokadik követés után támadt. Nyáron sok időt töltöttünk haverokkal a farakásokon. Az egyikben kialakítottunk egy bunkerfélélet magunknak, onnan figyeltük a dunai hajókat. Csakhogy egy idő után azt már nem látogattuk, kezdett veszélyessé válni. Valahogy rosszul rendezhettük el az ölfákat, mert meglazult a bunker oldalfala, féltő volt, hogy fejünkre omlanak a tetőként szolgáló hasábfák. Ez adta az ötletet.

Aznap is korán sötétedett, amolyan nyúlós-nyálkás idő volt. Egy teremtet lélek sem járt a Duna-parton. Én már jóval előbb felmásztram a farakásra. A bunker igencsak ingatag tákolmányoknak bizonyult. Kis híján beomlott alattam, ahogy megcsúsztam az egyik nedves, mohalepte hasábfán.

Meglehetősen cidrizve, mégis türelmesen vártam Mesternét. Közben azon rimámkodtam, hogy ugyanúgy kísérje kutyáját, amint szokta. Úgy is történt, ahogy kívántam. Amikor Mesterné odaért a bunkerunk alá, kihúztam a korábban már meglazított fahasábot a többi közül, mire a bunker fala hatalmas robajjal leomlott, egyenesen Mesterné fejére.

Én meg már másztam is le a másik oldalon, aztán futás lóhalálában haza. Nem törődtem a dakszli ugatásával, azzal sem, hogy esetleg megláthat valaki. Ma már bizonyos vagyok afelől, hogy senki sem látott. Mert máskülönben már régen lesítették volna. Mesterné ugyanis kórházba került, és néhány nappal később belehalt a sérüléseibe.

Fogalmam sincs, folytatott-e nyomozást a rendőrség, vagy elkönyvelték az ügyet fatális balesetnek. Ma már nem is érdekel. Közel negyven év telt el azóta, s noha nem ismerem a törvényeket, bizonyosra veszem, ez az ügy már régen elévült. Ez alatt az idő alatt cselekedtem sok jót is. Senkitől sem kaptam, nem is vártam hálát. A jót vagy a rosszat úgysem azoktól kapjuk vissza, akikkel szemben elkövettük. A számlát mindig valaki más nyújtja be. Hiszen nekem is azt az ázott veréb fakabátot kellett volna hazavágnom, és nem Mesternét, aki nála kevesebbet ártott nekem. Ámde másoknak biztos éppen eleget. Az csak a véletlen műve, hogy én fizettem érte.

Ádám Tamás

Adsz hallevest

Csilla Eszternek

Pirit csiszolódik az őszben,
elszabadulnak megzabolázott
napok. Fénycsikók törik be az
ablakot. Ökörnyálháló szakad.

Teknőssé keményednek a
taposóaknak, másféle robbanás
szór riadt gyönyört, izzadtan
remegnek bedeszkázott ablakok.

Gyorsabban dobog a mocsaras tó
szíve, csitítod az ébren hortyogó
gejzireket. Sáros kagylóba bújik
a szél, szárad a reménytelenség.

Összegyűrt látványtervek simulnak
hívogató képpé, kén kék szagát
váltják beszökő fokhagyma illatok.
Otthonos a tér, belakható vagy.

Kosárban lapul a nehezen törhető
csönd. Adsz fodros caldeiradát,
gitárhúrokat pengető, műfordított
madarakat, érzelem-hatalmat.

Csak a hallgatás

Csilla Eszternek

Leejtek egy formás betűkkel teleírt
lapot a hideg esővízbe, szétfolynak
a felkiáltójelek, értelmüket veszti a
mondatok.

S mi kimondhatatlan, az marad
estére: petárdák terelő robaja.
Csak a hallgatás akasztja meg az
értelmezést.

Hihető templomtorony
rózsaablaka nyílik szűk világra.
Megérkezett már a szilveszteri
leértékelés.

Meleg kéztől kiolvad minden
vízbefagyott hattyú.

Ha

Ha tegnap nem ittam volna földig
magam, ma hiányolnám a szenvedést,
pedig, ó milyen szép!

Ilyenkor az ég betűi olvashatatlanok,
remeg a hártvás alkonyat. Mégis,
valami kitavasodik bennem.

Kimostam, mi kimosható. Már nem
kezdem újra az egészszet. Szaggatott
ködök súlyát érzem.

Illatos sokkoló

Csilla Eszternek

Folytatólagosan elkövetett merész
csókokkal tagadunk könnyű
kalandokat. Fajsúlyos tapintások
égetik a húst bőrünk alatt.
Összetartozunk, kihangosítva
szeretkezünk, ilyenkor a közélet része vagyunk; gyűrjük egymás testét,
formáljuk a közgondolkodást.

Hátán csúszik egy kék, csuklós busz,
szikrázik mellettünk, fékezünk, az
ijedt víztorony lábánál ölelkezünk.
Tiltott helyeken habzik a lét, illatos
a biztonsági őr sokkolója.

Lépcsővé egyszerűsödik az omló
téglakerítés, tágul a világ, tágul pupillánk.
Fickándozó halak úsznak blúzod alá,
könyörög kezem. Gumival fogom össze
a szomorúfüzek lombját, gólyák helyett
most a varjak mennek Afrikába.

Megfizetjük a csábító estét, fémpénz
csobban csatornában. Kürtőskalács
közepében a semmi fogyasztható.
Vadul harapunk, vér serken az égen.

Közeledünk, a százlábú ház eloldalog,
máshol tűnik fel, mint várható.
Gyönyörű csapda ez, karjaid között
piheg az ősz, szabadíthatatlanul.

Karap Ágnes

Szerelem

Tompa puffanásra ébredt. Nem, nem eshetett le megint!

Oldalra fordult, könyökére támaszkodva próbálta feltolni elnehezült törzsét az ágyban –, csak most ne essen ki, miért is nem kötöztem le éjszakára, ahogy Magdika ajánlotta?

Az ágy szélén ülve erőt gyűjtött a felálláshoz, közben nyöszörgés zaja szűrődött át a szomszédos hálóból. A két szobát összekötő ajtót mindig nyitva hagyta, de a kis lámpát lekapcsolta. Csak a függönyök közt bevilágító köztéri lámpa fénye rajzolta körbe a földön fekvő, magatehetetlen testet.

Az idős, vékony asszony kétségbeesetten állt a férje felett - hogyan teszem vissza az ágyba? –, a ziháló légzést hallva tudta, még él. - Még jó, hogy odatoltam a szivacsot az ágy elé – felkapcsolta a lámpát, és megpróbált lehajolni hozzá. A derekából a gerincidegeken végighasító éles fájdalom jelezte, hogy már nem ő irányít. Teste megpróbált engedelmeskedni az ágy parancsának, de ez csak annyira volt elég, hogy az ágy mellé készített székre roskadjon.

– Apukám, jól vagy? – simogatta a barázdált, lesoványodott, néma arcot. Nem jött felelet. Ahogy az agyvérzés óta egyszer sem.

– Kisöregem, most mi legyen? – kérdezte hangosan, ahogy az utóbbi időben egyre többször.

Felállt, lehúzta az ágyról a paplant és betakargatta. Kicsoszogott az előszobába, és a termosztáton felvette a fűtést. Még a lánya szereltette fel a nyáron, amikor az apját jött meglátogatni. Ausztráliában élt, ahogy a két unoka is, ritkán fordultak meg itthon. Még jó, hogy Magdikára rátaláltak, a fiatalos, nyugdíjas ápolónő minden nap jött. Lefürdette, átpelenkázta Ferit, ágyat húzott, takarított. A lánya fizette. Az ebédet is elintézte, a szomszédos iskolából hozatták. Az otthon is el akarta, meg az elfekvőt, de ő nemet mondott.

Megígérte Ferinek. Hogy hazahozza, ha úgy esik.

Visszament a szobába, a gyógyszeres fiókból morfin tapaszt vett elő. Ránézett az órára. Este 10 körül ragasztotta fel az előzőt, mielőtt lefeküdt. Hajnali kettő volt. Egyre rövidebb ideig volt elég a gyógyszer, de erre a fiatal, ambiciózus orvos az onkológián figyelmeztette.

– Lujza néni, tessék aláírni a műtétet, így csak fél év, többet nem ígérhetek...

– És a férjem? – kérdezte csendesen.

Lányi doktor már éppen válaszolt volna, a lehetséges alternatívákat akarta sorolni, de ahogy Lujza néni szemébe nézett, rájött, felesleges vitatkoznia ezzel a szelíd határozottsággal.

– Én nem lehetek beteg, doktor úr! – mondta és mosolyogva elköszönt.

Ennek öt hónapja – gondolta, miközben felragasztotta a tapaszt. A nyitott fiókban ott heverték a morfinampullák is a tűkkel, Lányi doktor írta föl neki, arra az esetre, ha a tapaszt már nem segítene. Megérintette a fiolákat, aztán a földön fekvőre nézett.

– Milyen kicsi lett! – csodálkozott rá az összement testre, és erről rögtön a megismerkedésük jutott eszébe, 57-ben, a szakszervezeti szilveszteren, ahová ő Tóth Ádival ment. Feri akkor még új volt az üzemben, nem ismerte nagyon senki, csak úgy hívták: a Langaléta. Majd két méter magas volt. Akkor este csak állt a táncparkett szélén, míg ő Tóth Ádival táncolt, és csak nézett és nézett, nem lehetett nem észrevenni, míg a dühös Ádi „Nesze, a tied!” – felkiáltással odaperdítette neki. Ő meg felnézett erre a magas fiúra és tudta, hogy többet nem akar senki mással táncolni ezen a földön.

Megigazította a férjén a takarót, és végigsimított a sovány karon. – Milyen erős volt! – mosolygott és a hajdúszoboszlói nászút villant át benne, ahol érkezéskor Feri a recepció előtt a csodálkozó portás előtt felkapta és három emeletet szaladt vele a szobájukig.

És az 58-as nagy tél, a lányuk születése.

Nem közlekedtek a villamosok a városban, a derékig érő hóban egy szánkón húzta a János kórházig, azt hitte, ott szül meg a járda szélén, de Feri csak húzta-húzta, nem állt meg vele, sosem felejtí el, sosem.

Körbenézett a szobában. Mennyi bútoruk van, hova teszi majd őket a lánya? Az első lakásuk üres szobájának képe villant fel, amit hat év albérletezés után utaltak ki nekik, és ahol az első éjszakát a földön fekvé, egy matracon töltötték, mert ágyra már nem volt pénzük.

Halk nyöszörgés riasztotta fel gondolataiból, tekintete a szekrényre tévedt. A fiókot nézte hosszan.

– Mi lesz velünk? – sóhajtotta.

Odament, kivette a két tűt és a morfinampullákat. Felszívta a gyógyszert, majd az injekciókat maguk mellé készítette. A férje mellé feküdt szorosan, megcsókolta a lecsukott szemhéjakat, a homlokát, a kiszáradt száját. Arra gondolt, milyen jó lenne, ha még egyszer kinyitná a szemét és ránézne.

Úgy, ahogy először, ott, azon a szilveszteren.

Sólyom Sándor

Zalaegerszeg, kardiológia

Mártának

Amikor szíved fárad és lassulni kezd,
és olykor kihagy néhány ütemet,
ne legyintgess, de vedd komolyan,
mert ez figyelmeztetés.
(Talán az utolsó s nincs több esély!)

Kórterem. A fertőtlenítő illata
átítat mindent. Vánszorgó percek,
majd magába nyel a műtő ajtaja...
„Rutin műtét volt – mosolyog rám
szorongásom fátyolán át
egy kedves arc – holnap talán
haza is mehet...”

Átölel szobám melege,
kezemhez könyvek sorjázna,
gyógyító erejüket ajánlva.
Lassan teher lesz a sok fekvés.
Viszketni kezd a seb s indul a kéz,
de a kötés lelohasztja.

Ablakomon egy kis csillag kopog:
látom gyógyulgatsz, ez remek,
de ne feledd, új életet,
és rajtad áll a hogyan tovább...
és annak, hogy ide jutottál,
te magad is oka vagy!
Kezembe fenyőágot csúsztat,
majd integetve az égig szalad.

Küldötted szavát Uram, megértettem.
hogy jól dönthessek, kérlek, segíts engem!